

●
●
●
●

lokalhistorie

Begynte i butikkjobb

Jeg var vel ikke den som likte skolen så godt, så jeg fikk meg jobb 15 år gammel. Det var hos Baker Halvorsen. Der fikk jeg ekspedere ved disken og pakke og sende visergutten ut med varer.

Tekst: Solveig Møyland

Jeg trivdes veldig godt der. Om sommeren reiste vi ut med bakerbilen og besøkte badestrendene. Bilen var full av både brød og masse ferske kaker. Da vi ankom stranda, ble det fort kø der.

Det var så koselig med disse turene. Vi måtte jo opp i bakeriet noen ganger også. De som arbeidet der, likte godt å erte oss jentene. Plutselig kom en skøyer mot meg og der kom det susende en stor deig mot meg. Jeg greide å ta imot, men jeg gikk nesten i kne. Den var tung.

Jobbtilbud

En dag jeg ekspederte et hyggelig ektepar fikk jeg tilbud om ny jobb. Det fristet med høyere lønn. De hadde en garnforretning. Det ble til at jeg takket ja.

Det var ofte kalde hus i den tida, men vi hadde en Grepa-ovn der vi kunne fyre. Alt garnet var lagret i kjelleren. På en måte er det hyggelig å tenke tilbake på hvor gammeldags alt var. Det var et trygt og godt sted å være. Vi var tre ansatte.

En meget spesiell kunde var ofte innom. Hun fortalte livshistorien sin hver gang. Vi stakk oss bort hver gang hun kom, men en av oss måtte jo bli igjen for å ekspedere. Det var mange ganger godt å slippe. Vi hadde vel litt dårlig samvittighet, men neste gang, kunne det bli min tur.

Jeg glemmer ikke de beige flossete dameunderbuksene i størrelse 56, som

gikk til knærne med strikk nederst. De hadde vi mye moro med. Og det fantes også lange hvite herreunderbukser, med lerretsknapper i gylfen.

En dag kom en dame i voksen alder inn i butikken. Hun fortalte at hun skulle anføre ting på vertskapet. Det var

hos en fin familie. Jeg fattet mistanke, og ringte hjem til familien - og fikk bekræftet mistanken.

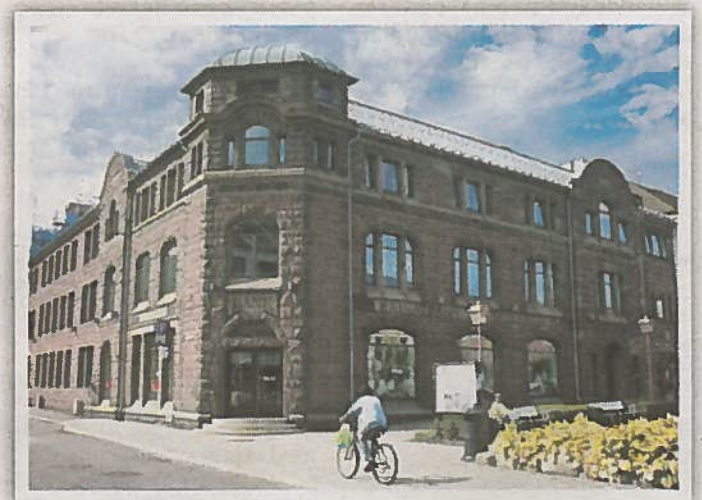
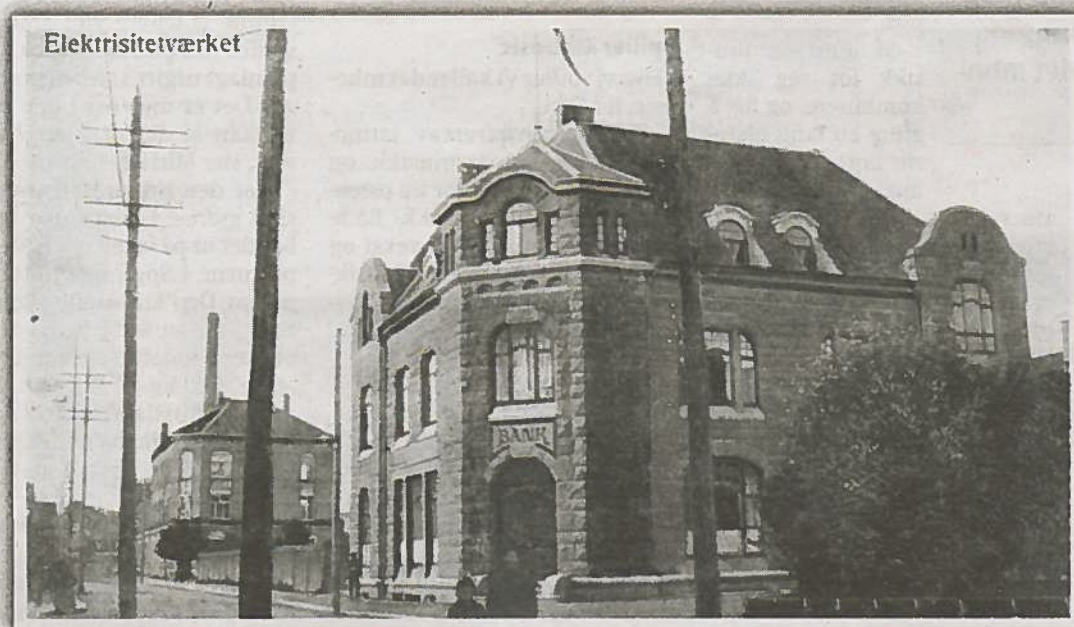
Politiet kom

Jeg ringte til politiet. De kom og tok henne med ut. Da var jeg litt skjelven i

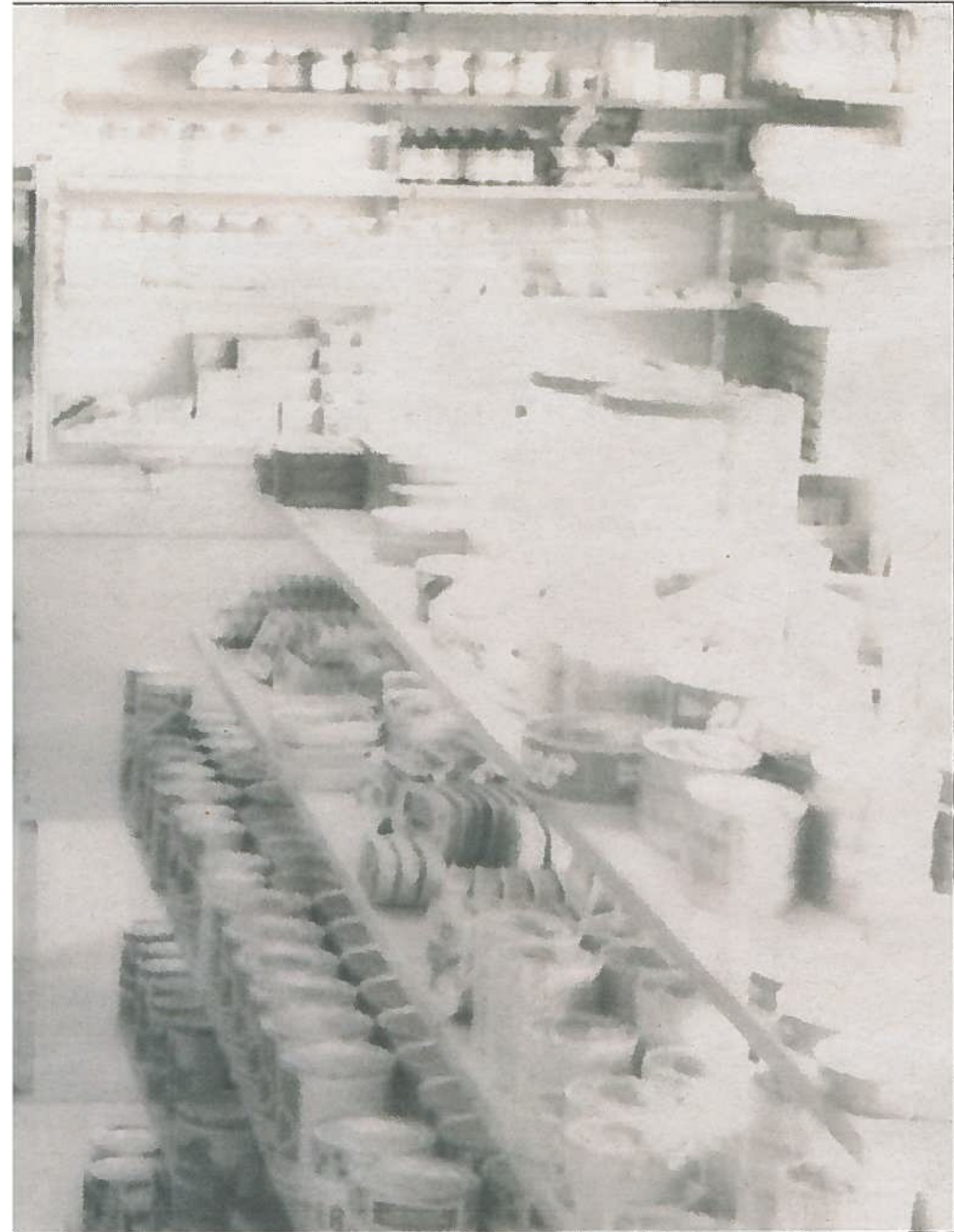
knærne. Det var ikke noe koselig.

En gang skulle vi tre være alene i butikken i noen timer. Det var stille, så vi slappet av på bakrommet. Jeg hadde tømt en stor eske for varer. Den satte jeg meg helt ned i, med beina rett opp. Plutselig gikk døra opp inn kom sjefene

FØR OG NÅ

om 15-åring

Dette arkivbildet fra Myhre Landhandel i 1963 viser hvordan unge jenter ofte fant arbeid i lokale butikker. ARKIVFOTO: SØREN EMANUELSSON

våre. Vi ble så paffe. Jeg kom jo ikke lett ut av den store esken. Jeg måtte prøve å si noe, så jeg fikk sagt at «Når katten er borte, danser musene på bordet». Det ble en god latter på oss alle.

Det kunne være mange artige episoder. Min første månedslønn på 350 kroner gikk til et engelsk middags- og kaffeservise. Jeg har deler av det ennå.

Det var sånn den gangen at jentene skulle ha noe på «kistebunn». Da jeg senere fikk den utpekte gutten min, var jeg veldig kry når han fikk se alt det jeg hadde spart på av utstyr. Vi var heldige den gangen. For den gang fikk vi jobb, når vi ønsket det.

Privatbanken

Når Eric Sandtrøs postkort fra 20-årenes Rådhusgate viser Privatbanken og E-verket fra den gang, er motivet i sterk grad med på å minne oss alle om at ingenting varer evig i vår foranderlige verden, eller som vi synger i en gammel salme: «Verdens riker de stiger og de synker.»

Begge bygninger var i sin tid monumentale

byggverk inneholdende to vesentlige institusjoner i Sandefjord, nemlig E-verket og Privatbanken. De er i dag fortsatt bygninger som det sjeldent bygges kopier av i så solid utførelse. E-verksbygningen inneholder i dag bank, eiendom-, forsikrings- og finansvirksomheter, mens Privatbankens tidligere Aktiebanks lokaler i dag i likhet med en rekke andre lokaler i byen, er gjort om til en klesbutikk.

Gjennom tiden forandrer altså det meste seg, og selv om navnet på gaten fortsatt er Rådhusgata, havnet Rådhuset til sist på tunet til bondegården Hjertnes like ved.

Tekst: Harald Fevang
Foto: Gro Midttun

Forbudstiden

Denne merkelige rustne gjenstanden som befinner seg i politiets samling av historiske gjenstander i Sandefjord er et oppfinnsomt eksempel på hjelpemiddel brukt under forbudstiden til smugling av sprit.

Forbudstiden i Norge varte fra 1916 til 1926 (opphevet i 1927) hvor den utrolig nok ble avskaffet ved en folkeavstemning.

Forbudet førte til mye smugling, spesielt i vårt kystområde med kort avstand til Danmark og Sverige med hurtiggående båter. Mange bøker er skrevet om emnet, bl.a. boken «Smuglere» av Arthur Omre.

Blikkbeholderen er formet til å bæres på kroppen under klærne. Fremdeles ligger det nok rustne blikkbeholdere og kanner brukt i illegal virksomhet på sjøbunnen og langs kysten. Hele tiden ble virksomheten forsøkt kontrollert og stanset av tollvesen og politi. Mange dramatiske konfrontasjoner med bruk av våpen førte også til tap av liv. Tekst og foto: Bjørn Marum Olsen

10-dråpan

Alle pauser i en ofte ensformig hverdag var velkomne til sjøs. Kaffepausene var gjenstand ro, hvile og prat. Historier fra første sjappa, siste båten og siste havneanløp var gjengangere blant mannskapet.

Dette bildet er tatt om bord i oslobåten «Cresco» en mild formiddag i april 1964 i Sargassohavet rett før passering av Key West på vei til New Orleans. Helt til høyre klapper båsen Finn Myrland i hendene for å markere at pausen er over for denne gang.

Sjømennene er sittende fra venstre «Antwerpen», «Araberen», «Andy» og «Bodø». Stående «Tømmeren» og «Hylene».

Skipet gikk i løsfart med stykkgoods world wide, og hadde en uke tidligere passert meget nær sydspissen av Norge. Det sjeldne synet av «steinrøysa» gjorde at det var kø hos gnista for å ringe hjem. Tekst og foto: Harald Fevang

MINNER
FRA NÆR
FORTID

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pukkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senter info-gruppe:

Sideansvarlig Harald Fevang, bildeansvarlig Bjørn Marum Olsen. Medarbeidere; Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg, Roger Davidsen. Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154, sv-er-lu@online.no